

Türkler ve Öcüler:Korku ve Ürküyle İlgili Bazı Kavramlara Yeni Bazı Köken Açıklamaları **Osman KARATAY***

Özet

Bazı kelimelere tabiattaki seslerin taklidi, argo veya çocuk dili gibi tasniflerin yapılması güncel sözlük üzerinde çalışanlar için makuldür, ancak kelimelerin kökenlerini güdenler açısından böyle bir bakış önemli kayıplara sebep olabilmektedir. Kaldı ki başka dillere ait köken çalışmalarında bu tasniflere yer verilmez ve ‘çocuklara ait’ kelimelerle bihakkin incelenir. Bunlardan birisi de sadece Türkiye Türkçesinde var gözükken ve sadece yeni zamanlarda kayda geçmiş bulunan öcü kelimesidir. Geniş bir anlam penceresinden bakıldığında bunun çocuk diline ait olmadığı, Türkçenin en eski çağlarına giden ve nihayetinde güç ve iktidar bildiren bir kök olan ed-’den türeyen bir kelime olduğu görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Öcü kelimesi, iyeler, hayalet, ruh.

Abstract

It is very plausible to classify some words as imitations of natural voices, slang expressions or childish words for those studying on current vocabularies; however, in etymological studies these kinds of approaches cause loss of data. Just as, students of many other languages do not tend to disregard those kinds of words in their etymological works, and especially the words belonging to children are properly examined. One of the disregarded ‘childish’ words is öcü ‘bugbear’, which has been recorded only in Turkish and only in the modern times. From a wide semantic point of view, one would see that the word does not belong solely to children, but goes to very ancient times, and eventually stems from the root *ed, which denotes strength and power.

Keywords: The word öcü ‘bugbear’, specters, goblins, sprites.

* Doç. Dr., Ege Üniversitesi - İZMİR